

Meno:

Rok narodenia:

G

(Vyplní triedny učiteľ v spolupráci s ostatnými vyučujúcimi a špeciálnym pedagógom)

Individuálny výchovno-vzdelávací program

Školský rok: 2008/2009

Diagnóza a prognóza žiaka a jej vplyv na výchovno-vzdelávací proces:

Žiak je individuálne začlenený do základnej školy bežného typu z dôvodu špecifických porúch učenia v zmysle dyslexie a dysortografie na báze narušeného rečového vývinu.

Dyslexia je špecifická porucha učenia prejavujúca sa tým, že schopnosť naučiť sa čítať je výrazne znížená, pričom inteligencia i sociálne prostredie sú v norme. Výkony žiaka v čítaní sú horšie ako v iných činnostiach. Spojenie hláska – písmeno sa buduje veľmi ťažko a zamieňa sa. Žiak ťažko spája písmená do slabík a slov, nie je schopný sledovať čítanie spolužiakov očnými pohybmi, má sklon k dvojitému čítaniu a v dôsledku spomínaných ťažkostí mu uniká obsah textu. Nechápe písomne zadané pokyny a úlohy.

Dysortografia je porucha postihujúca pravopis v dysortografických javoch (rozlišovanie tvrdých a mäkkých slabík, sykaviek a dĺžky samohlások).

Záver a odporúčenia odborných pracovníkov

PhDr. I, klinický psychológ Dialógu spol. s.r.o. (21.8.2009):

Aktuálna úroveň intelektových schopností zodpovedá vekovej norme (pásmo nižšieho priemeru). Úroveň jazykových schopností pomerne dobre kompenzovaná. Pretrvávajúce špecifických porúch učenia v zmysle dyslexie a dysortografie.

Mgr. Z, klinický logopéd Špeciálnopedagogickej poradne pri ZŠI pre žiakov s chybami reči v Jamníku (21.8.2009):

Prítomné špecifické poruchy učenia v zmysle dyslexie a dysortografie. Zlepšená je verbálno-akustická pamäť, osvojenie morfológicko-syntaktických pravidiel jazyka. Technika čítania nie je zvládnutá. V diktáte sa stále vyskytuje množstvo chýb špecifického charakteru. Napriek uvedeným zlepšeniam si Jaroslav na vysvedčení zhoršil celkový prospech, čo ale pripisujeme obdobiu puberty a s tým spojenými zmenami vo vývoji osobnosti.

Požiadavky na úpravu prostredia triedy:

- špecifické umiestnenie lavice v blízkosti školskej tabule (v strednom rade)
- v lavici sedí so spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť

Úprava organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu :

Žiak je individuálne začlenený do základnej školy bežného typu a vzdeláva sa formou individuálnej integrácie. Postupuje podľa učebných osnov a vzdelávacích štandardov základnej školy s modifikovanými učebnými osnovami v predmetoch *slovenský jazyk* a *anglický jazyk*.

Všeobecné odporúčania pre postup pedagóga vo výchovno-vzdelávacom procese:

- akceptovať žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektovať špecifiká jeho osobnosti
- rešpektovať správanie žiaka spôsobené jeho postihnutím
- podporovať a taktne usmerňovať jeho spôsoby sebarealizácie
- povzbudzovať žiaka a vytvárať príležitosti pre pozitívne hodnotenia
- stimulovať rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté
- podporovať všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a viesť ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov
- žiakovi dôverovať a oslovovať ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov
- poskytnúť žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a viesť ho k primeranému sebahodnoteniu
- viesť žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšovať jeho sebadôveru
- klásť na žiaka primerané požiadavky, nezľavovať v nárokoch a neoslobodzovať ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou pedagóga alebo spolužiakov zvládnuť

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné:

- motorická instabilita
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách
- neadekvátne emocionálne reakcie
- skorá unaviteľnosť
- znížená sebadôvera
- výkyvy vo výkonoch

Pri písaní diktátov je najdôležitejšie poskytnúť žiakovi dostatok času na napísanie diktátu i jeho viacnásobnú kontrolu. Diktovať pomaly, výrazne artikulovať, slová a vety viackrát opakovať. Pri overovaní izolovaných gramatických javov je vhodné zvoliť i formu dopĺňovania do predpísaného textu. Najvhodnejšia forma hodnotenia diktátov je slovne, v spolupráci so žiakom, zaznamenaním počtu chýb bez hodnotenia známku. Diktát je vhodné vopred precvičiť.

Pri písomných zadaniach prác je dôležité overiť, či žiak porozumel zadaniu, opakovane úlohu vysvetliť či zadanie úlohy prerozprávať.

Pri výučbe cudzieho jazyka je vhodné využívať učenie sa fráz a konverzačných zručností, nechávať žiaka často a opakovane počúvať konverzáciu. Ťažisko výučby by malo spočívať v hovorenom slove.

Pre žiaka je vhodné vytýčiť najdôležitejšie pojmy z učiva. Pomáha, keď učiteľ žiakovi kladie pomocné otázky pri ústnej odpovedi. Dôležité je ponechať žiakovi dlhší čas na vypracovanie pri písomných prácach.

Žiak má ťažkosti s krátkodobou pamäťou pre reč, čo môže negatívne ovplyvniť jeho podržanie slovnej informácie, ktorú má napísať. Dôležité je preto, aby učiteľ hovoril pomalšie, prehovory zopakoval, prípadne preformuloval. Nutné je overiť si správnosť pochopenia zadávaných úloh. Žiak má rovnako ťažkosti pri vyhľadávaní adekvátnych pojmov, oslabenú verbálnu pohotovosť a plánovanie výpovede. Pomáha si tým, že použije slovo významovo podobné. Potrebné je preto, aby učiteľ toleroval nižšiu úroveň schopnosti sformulovať súvislejší prehovor, porozprávať príbeh alebo obsah učiva.

Žiakovi je vhodné pomôcť týmito spôsobmi:

- napovedať prvú hlásku žiadaného pojmu
- ponúknuť viacero možností, z ktorých má vybrať
- dať pomocnú otázku
- nežiadať doslovné odpovede či reprodukciu
- nechať dieťa vyjadriť sa „vlastnými slovami“

Tieto „nápovedy“ nie sú dôvodom na zníženie známky z odpovede!

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva pedagóg:

- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka
- využíva skúsenosti žiaka nadväzuje na ne
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní i súvislosti
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiakovi nevznikli medzery v učive
- poskytuje žiakovi dostatok možností na precvičenie a osvojenie učiva
- priebežne si overuje porozumenie učivu alebo úlohe
- pri skúšaní volí formu písanú, ústnu i praktickú
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne
- podľa potreby umožní, aby školský špeciálny pedagóg mohol pracovať na vyučovacej hodine paralelne individuálne so žiakom

Konkrétne vzdelávacie ciele:

Cieľom vzdelávania je, aby žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zvládol daný postupový ročník.

Dlhodobý cieľ: reprodukovať obsah prečítaného textu vlastnými slovami

Krátkodobý cieľ: vybrať z učebného textu podstatu

Zabezpečenie technicko-materiálnych potrieb a kompenzačných pomôcok :

- umožnenie ich používania na vyučovaní

kompenzačné pomôcky – diktafón, počítač, korekcia gramatiky v počítači, kalkulačka, tabuľka násobenia/delenia, bzučiak, názorné pomôcky, gramatické tabuľky základných pravopisných stratégií, zoznam vybraných slov, slovníky, Pravidlá slovenského pravopisu

Zabezpečenie personálnej pomoci, odborného psychologického a špeciálno-pedagogického servisu

Pre optimálny priebeh výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí spoluprácu :

- so Špeciálnopedagogickou poradňou pri Základnej škole internátnej pre žiakov s chybami reči v Liptovskom Jamníku
- s odborným ústavom pre deti s poruchami reči a učenia Dialógom spol. s.r.o. v Žiline
- so školským špeciálnym pedagógom

Reedukačná starostlivosť pod vedením školského špeciálneho pedagóga

Žiak sa zúčastňuje individuálnych intervencií so školským špeciálnym pedagógom v učebni školského špeciálneho pedagóga v rozsahu najmenej dvoch vyučovacích hodín týždenne. V učebni školského špeciálneho pedagóga bude realizovať:

- precvičovanie aktuálneho učiva
- nácvičné diktáty s následným skontrolovaním spojené s praktickým nácvikom problematického javu i ústne overovanie jeho znalosti
- nácvičné diktáty realizované formou dopĺňovačiek (práca s PC)
- cvičenia na rozvoj slovnej zásoby (Borová, B.–Svobodová, J.:Šimonovy pracovní listy)
- cvičenia na rozlišovanie tvrdých a mäkkých slabík, dlhých a krátkych samohlások (práca so bzučiakom a didaktickou pomôckou Mika)

Metódy a materiály potrebné na zvládnutie cieľov

Precvičovanie aktuálneho učiva bude školský špeciálny pedagóg so žiakom realizovať formou didaktických hier. Praktický nácvik problematickeho gramatickeho javu bude realizovať podľa Súboru pravopisných cvičení, diktátov a testov.

Všetci pedagogickí zamestnanci, ktorí prichádzajú do kontaktu so žiakom sa budú snažiť všetkými prostriedkami pomôcť pri profesionálnej orientácii žiaka a tým prispieť k jeho sociálnemu začleneniu.

Správanie

U žiaka sa objavujú nevhodné formy správania (zazeranie, vulgárne správanie voči spolužiakom). Toto správanie môže súvisieť s jeho jazykovými ťažkosťami, ktoré majú za následok zníženie sebavedomia. Vplyvom slabšej verbálnej pohotovosti môže mať ťažkosti pohotovo odpovedať na slovný útok zo strany spolužiakov, preto reaguje neadekvátne.

Neodporúča sa žiaka trestať a napomínať pred ostatnými spolužiakmi za správanie, ktoré je dôsledkom jeho diagnózy. Časté pozitívne hodnotenie jeho úspechov (aj tých najmenších) môže výrazne prispieť k utváraniu žiaducich modelov správania. Vzťah a postoj učiteľa k žiakovi s ťažkosťami v učení je zároveň modelom pre postoj aj vzťah ostatných spolužiakov.

Spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka:

- podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s vývinovými poruchami učenia v základných a stredných školách, ktoré schválilo MŠ SR zo dňa 31. augusta 2004 s platnosťou od 2. septembra 2004, č. CD-2004-12003/23597-1:095
- v triednom výkaze v poznámke sa uvedie: „Žiak postupoval podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu a je evidovaný ako integrovaný.“
- v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu.,,

Metódy a termíny overovania výsledkov

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa stanovuje na školský rok 2008/2009, hodnotenie postupu sa však bude konať jedenkrát štvrťročne. Triedny pedagóg hodnotí žiaka priebežne, mesačne, štvrťročne a pri celkovom hodnotení a klasifikácii konzultuje vedomosti žiacky s rodičmi. V prípade výraznejších signálov ťažkostí sa pedagogickí pracovníci so školským špeciálnym pedagógom a zákonným zástupcom žiacky schádzajú podľa potreby.

Pokroky budeme overovať formou didaktických testov. Pri hodnotení využívame možnosti, ktoré poskytuje klasifikačný poriadok.

Hodnotenie sa koná na dvoch úrovniach:

- a. subjektívna úroveň - zohľadňuje sa spokojnosť dieťaťa, učiteľa, rodiča, atmosféra v triede, v rodine, chuť do učenia a pod.
- b. objektívna úroveň - plnenie stanovených cieľov (napr. zvládnutie tvarov písmen, osvojenie gramatických pravidiel)

Motivačné aspekty vzdelávania: pochvala, zavedenie zošitka, kde sa budú zaznamenávať počty správne napísaných tvarov a zadania domácich úloh, sebahodnotenie v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom (Janko Mrkvička), spolupráca s rodičmi pri oceňovaní pokroku žiaka

Metodické postupy a kroky na dosiahnutie cieľa v jednotlivých predmetoch

Cudzí jazyk :

- individuálny, tolerantný, povzbudzujúci prístup
- zamerať sa na fonetickú úroveň zápisu
- z klasifikácie vylúčiť diktáty, známku nahradiť údajom o počte chýb
- ťažisko výučby spočíva v hovorenom slove a konverzačných zručnostiach
- gramatické pravidlá preverovať ústne formou komentovaného diktátu
- uprednostňovať ústnu odpoveď pred písomnou
- uprednostňovať formu konverzácie (využívanie CD nahrávok, kaziet)
- nechať žiaka jazyk často a opakovane počúvať
- v prípade nevyhnutnosti písomného preverovania vedomostí nastaviť čas
- nehodnotiť slohové práce a pravopis vo vypracovaných projektoch

- netrvať na úplne presnom naučení gramatických pravidiel
- nevyvolávať k hlasnému čítaniu pred triedou a neklasifikovať čítanie

Slovenský jazyk a literatúra :

- rešpektovať individuálne tempo a aktuálnu úroveň techniky čítania
- diktát vopred precvičiť a z klasifikácie diktátov vylúčiť špecifické chyby
- nahradiť diktovaný diktát doplnovacím (www.lumi.sk – CD zvukový a doplnovací diktát)
- diktát diktovať pomaly, výrazne artikulovať, slová a vety viackrát opakovať
- pri diktátoch zameraných na komplexné aplikovanie osvojených pravopisných pravidiel umožniť používať tabuľku základných pravopisných stratégií
- gramatické pravidlá preverovať ústne formou komentovaného diktátu
- tolerovať zníženú úroveň písomného prejavu
- uprednostňovať ústnu odpoveď pred písomnou a uprednostňovať formu konverzácie
- možnosť odovzdať písomné domáce úlohy spracované na PC a po počítačovej korekcii pravopisu
- neklasifikovať slohové práce
- zväžiť rozsah povinného čítania, presne určiť dôležité časti na prečítanie
- nevyvolávať k hlasnému čítaniu pred triedou
- pri čítaní dbať na správnu techniku (viazané slabikované čítanie), nezameriavať sa na rýchlosť čítania, ale na kvalitu čítacieho prejavu a čítanie s porozumením
- ponechať text ako oporu pri reprodukcii či odpovediach na otázky

Matematika a technické predmety :

- umožniť používanie kalkulačky
- na riešenie matematických príkladov poskytnúť dlhší pracovný čas
- akceptovať správnosť postupu riešenia, tolerovať chyby z nepozornosti a zámeny tvarov číslíc a znamienok
- umožniť zapisovanie dielčích výsledkov a medzisúčtov na papier, nevyžadovať počítanie spamäti
- v slovných úlohách zvýrazniť kľúčové slová a pomôcť s algoritmizáciou odpovede
- overovať porozumenie zadania, opakovane úlohu vysvetliť alebo prerozprávať
- zredukovať počet písomných úloh a akceptovať zníženú úroveň v geometrii

Ostatné predmety teoretickej povahy:

- vedomosti prednostne preverovať ústnym skúšaním s pomocnými otázkami, v prípade klasifikovanej písomnej práce nadstaviť čas a pri známke nedostatočný / dostatočný, prípadne pri nezrozumiteľnosti práce (nedokončí slovo, vetu) umožniť opravu ústnou odpoveďou
- pri ústnom skúšaní uprednostňovať formu konverzácie (otázka – odpoveď)
- pri diktovaní poznámok zohľadniť oneskorené tempo písania, diktovať pomalšie, umožniť použitie diktafónu, alebo sprostredkovať vytlačené poznámky (učebné texty)
- učiť sa prostredníctvom počúvania textu
- vytýčiť nosnú štruktúru a pojmy učiva, využívať ich aj pri odpovediach
- pri nedostatočnom porozumení prečítaného textu je potrebné zvýrazniť kľúčové slová, preveriť celkové porozumenie zadaných otázok, až tak dať vypracovať písomku
- vytvoriť väčší časový priestor na vypracovanie písomky (umožniť ju dopísať cez prestávku alebo u školského špeciálneho pedagóga, prípadne zredukovať počet úloh)

- pri overovaní vedomostí písomnou formou nezahŕňame do hodnotenia pravopis
- pri komunikácii so žiakom používať pozitívnu stimuláciu (pochvala, ocenenie) aj za čiastkové úspechy

Spolupráca s rodinou

Zákonný zástupca žiaka musí pravidelne konzultovať problematiku vzdelávania žiaka, ktorý je v dôsledku špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb (narušená komunikačná schopnosť) vedený ako integrovaný (individuálne začlenený) s triednym pedagógom, so školským špeciálnym pedagógom a zariadením špeciálno-pedagogického poradenstva.

Matka pravidelne konzultuje výchovno-vzdelávacie pokroky svojho syna s triednym pedagógom a školským špeciálnym pedagógom.

Podvysoká, 21.8.2009

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracovali:

triedny pedagóg

školský špeciálny pedagóg

Schválil: riaditeľka

S Individuálnym výchovno-vzdelávacím programom boli oboznámení:

zákonný zástupca žiaka

výchovný poradca

zástupca pre 1. stupeň

zástupca pre 2. stupeň

Mgr. A. – vyučujúca matematiky _____

Ing. M. – vyučujúca anglický jazyk _____

Mgr. K – vyučujúca technické práce a chémiu _____

Mgr. J. – vyučujúci zemepis _____

Mgr. M. - vyučujúci dejepis _____

Mgr. G. – vyučujúca občiansku výchovu _____

Mgr. M. – vyučujúca výtvarnú výchovu _____

Hodnotenie školských výsledkov za 1. štvrt'rok

Slovenský jazyk: _____

Anglický jazyk: _____

Hodnotenie školských výsledkov za 1. polrok

Slovenský jazyk: _____

Anglický jazyk: _____

Hodnotenie školských výsledkov za 3. štvrťrok

Slovenský jazyk: _____

Anglický jazyk: _____

Hodnotenie školských výsledkov na konci školského roka 2008/2009

Slovenský jazyk: _____

Anglický jazyk: _____
